

Talousarvioneuvottelut 16.9.2020

Hallituksen linjaus Suomen kestävän kasvun ohjelman painopisteistä ja periaatteista jatkovalmistelulle

Hallitus on vuoden 2021 talousarviota koskevassa neuvottelussaan hyväksynyt seuraavat linjaukset EU:n elpymisvälineen varojen käyttöä koskevalle jatkovalmistelulle:

1. Elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitus kohdennetaan 4.9.2020 asetetun työryhmän koordinoimassa jatkovalmistelussa kuuteen nopeavaikutteiseen, EU:n talouspoliittisen ohjausjakson suositusten mukaiseen painopisteeseen alustavasti seuraavasti (mrd. euroa, v. 2020 – 2023 yhteensä). Painopisteet menevät osin päällekkäin ja yksi toimi voi tukea yhtä useampaa painopistettä. Valmistelun kuluessa painopisteiden allokaatio täsmentyy:

		Mrd. euroa
1.	Koulutus, tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestävän kasvun uralle	0,4-0,5
2.	Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta	0,9-1,2
3.	Suomen kansainvälisen kilpailukyvyyn turvaaminen	0,15-0,3
4.	Kestävän infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen	0,2-0,4
5.	Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen	0,15-0,3
6.	Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen	0,3-0,4
Yht.		2,33*

*Tämän hetkinen arvio Suomen enimmäissaannosta vuosille 2021-2023 yhteensä. Arvio on suuntaa antava ja perustuu osin ennusteeseen ja siksi siihen liittyy epävarmuutta. Suomen saanto jakautuu kahteen osaan, joista jälkimmäisen suuruus varmistuu vasta kesällä 2022.

2. Kunkin painopisteen alla rakenteelliset uudistukset sekä niitä tukevat investointi- ja muut hankkeet muodostavat yhtenäisiä kokonaisuuksia. Kokonaisuuksia muodostettaessa painotetaan seuraavia horisontaalisia kriteerejä:
 - pitkän aikavälin positiiviset vaikutukset
 - kasvupotentiaalin sekä taloudellisen ja sosiaalisen kestokyvyn ja koheesion lisääminen
 - vihreän siirtymän ja digitalisaation tukeminen sekä tuottavuuden parantaminen koko maassa
 - rahoituksen väliaikaisuus.
3. Investointi- ja uudistuskokonaisuuden yhteydessä esitetään erittely arvioiduista kustannuksista ja selvitys investointien ja uudistusten kustannustehokkuudesta sekä suunnitelma niiden etenemisestä ja välitavoitteista.

4. RRF-välineen 10 prosentin ennakkorahoitusta hyödynnetään täysimääräisesti nopeavaikutteisten hankkeiden käynnistämiseen
5. Elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksesta käytetään osa jo vuoden 2020 lisätalousarviossa myönnettyjen ja vuosina 2021-2023 menoja aiheuttavien, edellä mainittujen painopisteiden ja kriteerien mukaisten määrärahojen kattamiseen.
6. Muiden EU-ohjelmien kautta kanavoituva n. 0,7 mrd. euron EU:n elpymisvälineen lisärahoitus kohdennetaan ao. ohjelmia koskevien periaatteiden mukaan sovittaen kohdennus yhteen elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen kanssa. Näiden ohjelmien kansallinen vastinraha toteutetaan yksityisen sektorin, kuntien ja valtion rahoituksena. Valtion myöntämään vastinrahaan varataan enintään 0,5 mrd. euroa hallitusohjelman korin 2 toteuttamiseen varatuista ja muista jakamattomista varoista edellyttäen, että korin 2 käyttöönottoehdot ovat täyttyneet.
7. Valtioneuvosto antaa eduskunnalle syyskauden aikana selonteon elpymisvälineen varojen suunnitellusta käytöstä, ml. alustava kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma ja hallitusohjelman korin 2 kokonaisuus.
8. Komissiolle lähetetään virallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma alkuvuodesta 2021. Elpymis- ja palautumistukivälineestä saatavien avustusten maksatus edellyttää investoinneille ja uudistuksille asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Uudistusten ja investointien välitavoitteita ja toteutusta seurataan säännöllisesti ja siitä raportoidaan myös komissiolle.
9. Elpymisvälineeseen liittyvät tuloarviot ja niitä vastaavat määrärahat otetaan vuoden 2021 ensimmäiseen lisätalousarvioesitykseen, vuosia 2022 – 2025 koskevaan julkisen talouden suunnitelmaan ja vuosien 2022 – 2023 talousarvioihin.